

Voorzitter,

Tijdens de behandeling van de perspectiefnota diende de SP-fractie een motie in met de titel 'keuzeopties begroting'. We riepen daarin het college op om bij deze begroting keuzeopties/alternatieven aan te bieden.

Lees je de begroting voor 2022 dan denk je: was die motie nou maar aangenomen.

Eén van de argumenten voor dat voorstel was namelijk dat we bij de bespreking van de begroting een beter beeld zouden hebben van de financiële situatie van dat moment. Dan zouden we als raad dus ook een betere afweging kunnen maken van wat er financieel gezien wel en niet zou kunnen binnen de begroting.

Voorzitter, wat was dat nu handig geweest!

Niet alleen omdat we dan als raad beter in staat zouden zijn om nu keuzes af te wegen maar ook om die langs de lat te leggen van de grote lijnen van waar we naartoe willen. Nu is dat ongelofelijk ingewikkeld en leidt het ertoe dat fracties, ook wij, voorstellen indienen in de marge van de begroting.

Dit terwijl we het juist zouden moeten hebben over de grotere doelen die we willen bereiken en of deze begroting daaraan bijdraagt of daar afbreuk aan doet. Dat is het niveau waarop een debat als dit hoort plaats te vinden maar met deze insteek is dat schier onmogelijk.

Voorzitter, wat zien we in deze begroting? In tegenstelling tot wat we hadden verwacht bij de perspectiefnota, ziet het resultaat er gewoon echt heel positief uit. Er wordt een flink bedrag aan de reserves toegevoegd en alsnog houden we een positief saldo van 2,1 miljoen over.

En dan is de septembercirculaire hier nog niet eens in verwerkt. In de memo die we daarover hebben ontvangen is te lezen dat dit het resultaat van de begroting met nog eens 2 miljoen extra verhoogt. Daarmee komt Meppel in 2022 uit op een resultaat van zo'n 4,1 miljoen in de plus, naast dat we ook geld aan de reserves toevoegen.

Voorzitter, je zou dan denken dat het een goed moment is om ook de gemaakte keuzes bij de perspectiefnota te heroverwegen, gelet op deze nieuwe financiële werkelijkheid. Bezuinigingen die puur vanuit financiële noodzaak waren ingezet en niet vanuit een inhoudelijke kans, zoals die op het sociaal domein

Maar nee. De korting van een half miljoen staat nog gewoon in de begroting. Wat vinden de andere fracties en het college er van dat deze gewoon is doorgezet en er geen enkele bedenking lijkt te zijn of het nog steeds een goed idee is?

Want voorzitter, als het financieel slecht gaat wordt er fors bezuinigd op het sociaal domein maar als het financieel goed gaat wordt er nog steeds fors bezuinigd op het sociaal domein. Wanneer wordt het sociale deel van onze begroting dan wél ontzien?

Het lijkt erop dat het een doel op zich is geworden om te korten op het sociaal domein, waarbij de inhoud pas op de tweede plek komt.

Het gaat om maar liefst een half miljoen minder in 2022. Terwijl het juist de mensen zijn die er al minder sterk voor staan die op deze manier nog een keer de rekening krijgen gepresenteerd.

Ondertussen lopen de kosten om hen heen aan alle kanten op. De inflatie was in oktober in bijna 20 jaar nog niet zo hoog. Maar liefst 3,4% inflatie betekent in de praktijk gewoon veel duurdere

boodschappen. Als je ieder dubbeltje al een keer moet omdraaien dan kan dat het verschil zijn tussen net wel rondkomen of financieel omvallen.

Voorzitter, daar komt bovenop dat de jaarlijkse stijging van de huurprijs is gebaseerd op de inflatiecijfers plus 1%. Blijven deze cijfers aanhouden, of wordt het nog erger, dan zit je volgend jaar op een huurstijging van 4,4%!

Wie nu 650 euro huur in de maand betaalt, is dan per jaar bijna 350 euro extra kwijt. Voorzitter, dat is een gigantische stijging die proportioneel vooral de groep raakt die het meest gebruik maakt van onze sociale regelingen.

En voorzitter, dan hebben we het nog niet eens gehad over de stijgende energiekosten. Wie heeft daar het meeste last van? De mensen die in slecht geïsoleerde huurwoningen zitten waar ze zelf nauwelijks invloed hebben op hun stookkosten.

Want bedenk wel, heel veel van die woningen in Meppel hebben nog gewoon enkel glas. Daar kan je tochtstrips tegen plakken en brievenbusborstels ophangen tot je een ons weegt maar de warmte vliegt dan alsnog je huis uit en je rekening omhoog.

En voorzitter, dat is weer diezelfde groep mensen die in verhouding het meest gebruik maken van regelingen in ons sociaal domein.

Energiearmoede is daarbij een serieus probleem waar de SP-fractie ook bij de vorige begroting al een punt van heeft gemaakt. Een motie van ons is toen unaniem aangenomen maar de maatregelen waartoe de motie het college opriep zijn nooit gekomen. Waarom niet, college?

Had u dat nou maar serieus opgepakt en gedaan waartoe de hele raad heeft opgeroepen. Dan hadden we nu al een goed overzicht gehad van welke ingrepen we kunnen doen en hadden we nu al aan de slag kunnen gaan.

Nu loopt het college weer achter de feiten aan en kunnen we straks achteraf gaan constateren dat problemen te voorkomen waren, hadden we maar eerder ingegrepen.

We horen graag van het college de toezegging dat zij op korte termijn alsnog gaat doen wat in die motie staat. Namelijk naar de raad toekomen met een inventarisatie van de verschillende onderwerpen van beleid waarbij energiearmoede een factor van betekenis is of kan zijn

en om daarbij aan te geven op welke wijze het college bij deze onderwerpen van gemeentelijk beleid kan/wil bijdragen aan het terugdringen energiearmoede.

Want voorzitter, het is die groep mensen, die maar het kleinste zetje nodig heeft om om te vallen, waar nu weer een half miljoen op wordt bezuinigd.

Voor de SP is dat onacceptabel wanneer het financiële vooruitzicht voor het komende jaar er zo positief uitziet, helemaal als je de extra 2 miljoen van de septembercirculaire daarin meeneemt.

Maar, tegelijkertijd vinden wij het ook ingewikkeld om een structurele taakstelling uit de begroting te halen op basis van één jaar positief resultaat. Het meerjarenperspectief ziet er heel goed uit, ook in de memo over de septembercirculaire, maar we willen niet nu al keuzes maken over geld dat we nog niet hebben. Ook omdat deze raad nog over de begroting 2022 gaat maar de volgende raad over de jaren erna.

Daarom dient onze fractie de motie in met de titel 'Niet onnodig bezuinigen op sociaal domein'.

Hiermee wordt het college opgeroepen om voor 2022 een voorstel naar de raad te sturen waarmee de begroting wordt gewijzigd op de punten dat de complete korting op het sociaal domein voor begrotingsjaar 2022 wordt omgekeerd en de toevoeging van 2 miljoen euro uit de septembercirculaire hiervoor in te zetten

Zo kiezen we ervoor om eenmalig geld in te zetten om volgend jaar niet te bezuinigen op het sociaal domein. Een nieuwe raad, een nieuwe coalitie en een nieuw college heeft dan vervolgens de ruimte om voor de jaren daarna te bepalen hoe de financiële situatie dan is en welke keuzes tegen die tijd wenselijk zijn.

Mocht de SP deelnemen aan die coalitie dan is er geen twijfel over wat onze inzet zal zijn bij die gesprekken.

Voorzitter, datzelfde geldt ook voor een andere concrete bezuiniging in deze begroting: het schrappen van het project 'geweldige wijk', zoals het college zelf stelt: 'het enige project op armoedepreventie dat we hier nu hebben.'

Juist in een tijd als deze vindt de SP-fractie het onbestaanbaar dat je hier een streep door zet terwijl er nog geen alternatief in de steigers staat.

Voorzitter, mijn fractie dient daarom het amendement 'Enige project armoedepreventie niet schrappen' in waarmee het project blijft bestaan en de kosten ten laste worden gebracht van het positieve begrotingsresultaat.

Mochten er inhoudelijke redenen zijn waarom er een ander project armoedepreventie moet worden opgezet dan is het de juiste volgorde om eerst daar een voorstel bij de raad voor neer te leggen en daarna pas te stoppen met het huidige project. Niet andersom.

Voorzitter, tijdens de behandeling van de perspectiefnota stelde mijn fractie de vraag wat voor Meppel we willen zijn. Vanavond staat diezelfde vraag centraal bij het bespreken van deze begroting.

Kleden we onze sociale voorzieningen verder uit of maken we andere keuzes? Wij als raad beslissen daarover, niet het college.

Met onze motie doen we een ultieme poging om in ieder geval komend jaar de groep mensen te ontzien die nu al de meeste klappen te verduren krijgen.

Hoe de volgende raad er uit gaat zien weten we niet, hoe de volgende coalitie is samengesteld ook niet. Eén ding weet onze fractie wel: de komende vier jaar moet het beter, moet het anders.

De SP ziet er naar uit om daar een rol in te spelen.

Namens de SP Meppel,

Xander Topma